

Vì sao sách hay lại bán chậm ?

Lâu nay bạn đọc nghe nhắc đến nhiều tác phẩm hay của các tác giả trong và ngoài nước, do nhiều nhà xuất bản như: Hội Nhà văn, Văn học, Quân đội nhân dân, Thanh niên, Trẻ, Văn nghệ, Tổng hợp TP Hồ Chí Minh, liên kết với nhiều công ty văn hóa ấn hành và bán chạy, có cuốn tái bản lần này, lần nọ. Tuy nhiên trên thực tế, không phải sách nào hay, hoặc có giá trị cũng đều bán chạy như nhau.

Trên thị trường sách hiện nay, có cuốn thuộc loại best-seller trên thế giới như *The Road Less Traveled* (Con đường chẳng mấy ai đi) của M.Scott Peck do Thiên Hựu Nguyễn Thành Thống dịch ra tiếng Việt với tựa Hành trình trưởng thành đích thực, do NXB Văn hóa - Thông tin liên kết với Công ty Văn hóa Thời Đại và Nhà sách Trẻ in đã hơn 6 tháng qua kể từ cuối năm 2004 đến nay, nhưng hiện vẫn ít bạn đọc biết đến để mua mặc dù cuốn này được tờ New York Times xếp vào danh mục sách bán chạy nhất liên tục trong 598 tuần lễ (của 11 năm rưỡi) và được ghi vào The Guinness Book of Records.

Còn sách trong nước? Trong hàng vạn cuốn được bán ra, với cả tỷ đồng thu được qua đợt "phát hành sách 30-4" vừa rồi ở TP Hồ Chí Minh, thì một số sách hay có giá trị, chiếm tỷ lệ doanh thu khá thấp so với mong đợi. Rõ nhất là sách nghiên cứu văn học, sử học mà điển hình là bộ Phan Châu Trinh toàn tập chỉ bán được vồn vện có... một bộ duy nhất (sau suốt 7 ngày trưng bày tại Nhà Văn hóa Thanh niên). Vì sao sách bán chậm như thế? Có phải vì giá quá cao, đến 320.000 đồng/bộ (3 tập) hay không?

"Không hẳn. Vì so với độ dày lên tới 2.300 trang của toàn tập, in giấy trắng, tốt, bìa cứng, đóng hộp, thì giá ấy chấp nhận được", một trong những vị trực tiếp thực hiện ấn hành Phan Châu Trinh toàn tập đã trả lời chúng tôi như thế và yêu cầu không nêu tên. Vị này nói là NXB Đà Nẵng tổ chức biên soạn và xuất bản toàn tập trên là để công bố toàn bộ khối lượng di sản đồ sộ của cụ Phan đến bạn đọc cả nước, đồng thời cũng để "sắp xếp, chỉnh lý, bổ sung và bảo tồn một hồ sơ di sản văn hóa vô giá của Phan Châu Trinh và coi đây là một đóng góp quan trọng vào kho tàng văn hiến chung của dân tộc". Đó là điều hấp dẫn của bộ sách. Nhưng sức hấp dẫn này xem ra tới nay vẫn chưa thể hiện qua sức mua thực tế. Hay là do việc quảng bá giới thiệu trên các phương tiện thông tin chưa đúng mức?

Có thể như thế lắm ! Những cuốn tiểu thuyết tình cảm, truyện ngắn hình sự, hồi ký tình báo, sách nghệ thuật sống, tâm lý bạn trai, bạn gái, dạy nấu ăn, cắm hoa, trang trí nội thất thường được đưa lên mặt báo, lên đài, còn các bộ như Đại Việt sử ký toàn thư phần chữ quốc ngữ gồm 3 tập, dày gần 1.400 trang là bản mới nhất do NXB Khoa học xã hội in xong cách đây vài tháng ít được nhắc đến tương xứng với giá trị của sách.

Quả là thời nay sách không còn độc quyền chiếm ngự các "thư phòng" nữa. Vì những phương tiện nghe - nhìn khác như truyền hình, phát thanh, Internet, băng đĩa ghi hình, báo giấy, báo điện tử đã hợp thành một lực thông tin mạnh mẽ lôi cuốn sự theo dõi và chiếm rất nhiều thời giờ của thế hệ trẻ. Đó cũng là một trong các nguyên do ảnh hưởng đến văn hóa đọc nói chung và một số sách hay, giá trị trong nghiên cứu văn học, sử học nói riêng vốn đã có một khoảng cách nhất định đối với bạn đọc, nhất là những sách này chưa được giới thiệu rộng rãi trên các phương tiện truyền thông hiện đại. Điều đó ít nhiều vẫn có tác động đến sự chú ý và sức mua của xã hội.